

ประโยค ป.ธ. ๕
แปล ไทยเป็นมคธ
สอบ วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๔๐

๑. อิศสรชนนั้นคิดว่า พระผู้เป็นเจ้าของเจ้าไม่ตอบคำที่เราถาม พูดเสียอย่างอื่น ท่านคงจักไม่ได้อะไรๆ ๗ ที่นั้นเขามองดูบาตรของท่าน เห็นบาตรเปล่า เพราะไม่ทราบว่ามีอาหารในเรือนของตนเสร็จแล้วหรือยังไม่เสร็จ จึงไม่อาจจะเป็นผู้กล่าวรับบาตรได้ จึงกล่าวว่า ท่านเจ้าข้า ขอท่านโปรดรอสักหน่อยหนึ่งเถิด แล้วรีบไปเรือนถามว่า อาหารของเราเสร็จแล้วหรือ เมื่อมีผู้ตอบว่า เสร็จแล้ว จึงพูดกะคนใกล้ชิตนั้นว่า พ่อ คนอื่นที่ จะมีกำลังเร็วสมบูรณ์กว่าเจ้า ไม่มี เจ้าจงถึงท่านผู้เจริญนั้น ด้วยความเร็วพลัน แล้วกล่าวว่า ท่านเจ้าข้า ขอจงให้บาตรเถิด รับบาตรแล้วรีบมาโดยเร็ว ๗ คนใกล้ชิตนั้น โดยการพูดครั้งเดียวเท่านั้น ก็วิ่งไปรับบาตรนำมาแล้ว ๗ แม้อิศสรชน บรรจบาตรให้เต็มด้วยโภชนะของตนแล้ว กล่าวว่า เจ้าจงรีบไปมอบถวายบาตรนี้แก่พระผู้เป็นเจ้าของเจ้า เราให้ส่วนบุญแต่ท่านนี้แก่เจ้า ๗ เขาได้รับบาตรนั้น รีบไปถวายบาตรแก่พระปัจเจกพุทธเจ้า ใหวัดด้วยเบญจางคประดิษฐ์ กล่าวว่า ท่านเจ้าข้า ใกล้เวลาแล้ว กระทบไปและมาด้วยเร็วพลันอย่างยิ่ง ด้วยผลแห่งความรวดเร็วของกรรมนี้ ขอพาทนะ ๕ ชนิด สามารถไปได้วันละ ๕๐ โยชน์ ๖๐ โยชน์ ๑๐๐ โยชน์ ๑๒๐ โยชน์ จงบังเกิดและเมื่อกรรมมาและไป ร่างกายก็เร่าร้อน เพราะเดชแห่งพระอาทิตย์ ด้วยผลแห่งความที่ร่างกายถูกแสงแห่งดวงอาทิตย์แผดเผา นั้น ขออำนาจจงเป็นเช่นกับพระอาทิตย์ในที่ที่กรรมเกิดแล้วๆ เจ้านายให้ส่วนบุญในภินทบาตรนี้แก่กรรม เพราะวิบากแห่งส่วนบุญนั้น ขอกรรม จงเป็นผู้มีส่วนแห่งธรรมที่พระคุณเจ้าเห็นแล้วเถิด ๗ พระปัจเจกพุทธเจ้า กล่าวว่า จงสำเร็จตามความปรารถนาเถิด ได้กระทำอนุโมทนาว่า

ผลที่ท่านอยากได้และปรารถนาแล้ว จงสำเร็จแก่ท่าน
 โดยฉับพลันทีเดียว ความดำริทั้งปวง จงเต็ม เหมือน
 พระจันทร์วันเพ็ญ ฉะนั้น ผลที่ท่านอยากได้ และ
 ปรารถนาแล้ว จงสำเร็จแก่ท่าน โดยฉับพลันทีเดียว
 ความดำริทั้งปวง จงเต็ม เหมือนแก้วมณีอันสว่างไสว
 โชติช่วง ฉะนั้น ฯ

๒. ดั่งได้สดับมา ภิกษุหนึ่ง เรียนพระกัมมัฏฐานในสำนักพระบรมศาสดา คิดว่า
 เราจักบำเพ็ญสมณธรรม เข้าป่าพากเพียร พยายาม ก็ไม่อาจบรรลุพระอรหัตได้ จึงคิด
 ว่า เราจักขอให้พระบรมศาสดาตรัสบอกพระกัมมัฏฐานให้พิเศษ จึงเดินมาสู่สำนัก
 พระบรมศาสดา ในระหว่างทางเห็นพยับแดด ได้ความคิดว่า พยับแดดนี้ ตั้งขึ้นในฤดู
 ร้อน ปรากฏเหมือนมีรูปร่าง แก่ชนผู้อยู่ในที่ไกล เมื่อชนเหล่านั้น มาสู่ที่ใกล้ ย่อมไม่
 ปรากฏ ฉนั้นใด แม้ร่างกายนี้ ก็เป็นแบบนี้เพราะความหมายว่าเกิดขึ้นและดับไป เดินมา
 เจริญพระกัมมัฏฐานมีพยับแดดเป็นอารมณ์ เห็นตื้นน้อยในการเดินทาง จึงอาบน้ำใน
 แม่น้ำอจิรวดี นั่งพักที่ร่มเงาใกล้ฝั่งแม่น้ำมีกระแสเชี่ยวแห่งหนึ่ง เห็นฟองน้ำจำนวนมาก
 ที่ตั้งขึ้น เพราะกำลังความเร็วของน้ำกระทบกันแล้วแตกไป ได้ถือเอาเป็นอารมณ์ว่า แม้
 ร่างกายนี้ ก็เป็นแบบนี้แหละ เพราะความหมายว่าเกิดขึ้นแล้วดับไป ฯ พระบรมศาสดา
 ประทับอยู่ในพระคันธกุฎีนั่นเอง ทอดพระเนตรเห็นพระเถระนั้นแล้ว ตรัสว่า ภิกษุเป็น
 เหมือนอย่างที่คุณคิดแล้วนั้นแหละ ร่างกายนี้ ก็เป็นแบบนี้ มีสภาวะเกิดขึ้นและดับไป
 แน่แท้ เสมือนก้อนฟองน้ำ เสมือนพยับแดด ฉะนั้น ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เจลย ประโยค ป.ธ. ๕

แปล ไทยเป็นมคธ

๑. โส จินฺตลลิตฺติ อโย มยา ปุจฺฉิตํ อภเตตฺวา อณฺเฑ วทตี น กิณฺณจฺจ ลทฺถํ
 ภวีสฺสตีติ ฯ อถสฺส ปตฺตํ โอลเณนโต ตฺวจนํ ปตฺตํ ทิสฺวา เคเห ภตฺตสฺส อตฺตโน
 นิณฺนิจิตานินฺนิจิตภาวํ อชานนตฺยา สฺฐโร หุตฺวา ปตฺตํ คเหตุํ อวิสหนโต ฆนฺเต โถกํ
 อธิวาเสถาติ วตฺวา เวเคน ฆรํ คนฺตฺวา อมฺหากํ ภตฺตํ นิณฺนิจิตนฺติ ปุจฺฉิตฺวา
 นิณฺนิจิตนฺติ วุตฺเต ตํ อฺปปญฺจกํ อาท ตาต อณฺโณ ตยา สมฺปนฺนเวคตโร นตฺถิ สีสฺเณ
 ชเวน ตํ ฆนฺตํ ปตฺวา ปตฺตํ ฆนฺเต เทถาติ วตฺวา ปตฺตํ คเหตุวา เวเคน เอหีติ ฯ
 โส เอกวจนเนว ปกฺขนฺทิตฺวา ปตฺตํ คเหตุวา อาทริ ฯ อีสฺสโรปี อตฺตโน โภชนสฺส
 ปตฺตํ ปฺุเรตฺวา อิมํ ลีสฺนํ คนฺตฺวา อยฺยสฺส สมฺปาเทหิ อหนฺเต อิตฺ ปตฺตี เทมีติ
 อาท ฯ โส ตํ คเหตุวา ชเวน คนฺตฺวา ปจฺเจกพฺพุทฺทสฺส ปตฺตํ ทตฺวา ปณฺจปติณฺณจฺ-
 เตน วนฺทิตฺวา ฆนฺเต เวลา อฺปปกฺกฺจ อหํ อตฺถีสฺเณ ชเวน คโต จ อาคโต จ เอตฺส
 เม ชวสฺส ผเลน โยชนานํ ปณฺณาสสฺสจฺจิสฺสตีตฺตคฺมนสมตฺถานิ ปณฺจ วาหนานิ
 นิพฺพตฺตนฺตุ อากจฺจนตฺสส จ เม คจฺจนตฺสส จ สรฺริํ สฺฐริยเตเชน ตตฺตํ ตสฺส เม
 ผเลน นิพฺพตฺตนิพฺพตฺตญฺจานเ อาณา สฺฐริยเตชสฺสทิสฺสา โหตุ อิมสฺมี เม ปิณฺทปาเต
 สามินา ปตฺติ ทินฺนา ตสฺสา นิสฺสนฺเทน ตุมฺเหหิ ทิณฺนจฺจมฺมสฺส ภาคี โหมีติ อาท ฯ
 ปจฺเจกพฺพุทฺธเ เอวํ โหตุติ วตฺวา

อิจฺฉิตํ ปตฺถิตํ ตฺยหํ	ชิปปเมว สมฺชฺฉตฺ
สพฺเพ ปฺุเรนฺตุ สงฺกปฺปา	จนฺโท ปณฺณโรโส ยถา
อิจฺฉิตํ ปตฺถิตํ ตฺยหํ	ชิปปเมว สมฺชฺฉตฺ
สพฺเพ ปฺุเรนฺตุ สงฺกปฺปา	มณฺนิ โชติโรโส ยถาติ

อนฺุโมทนํ อกาลิ ฯ (ธมฺมปทฺทจกฺกถาย ทฺติโย ภาโค/หน้า ๓๖ - ๓๗)

๒. โส กิร สตุถุ สนฺติเก กมฺมฏฺจานํ คเหตุวา สมณธมฺมํ กริสฺสามีติ อรณฺยัง
 ปวิสิตฺวา ฆฏฺติตฺวา วายมิตฺวา อรหตฺตํ ปตฺตํ อสกุโณโต วิเสเสตฺวา กมฺมฏฺจานํ
 กถาเปสฺสามีติ สตุถุ สนฺติกํ อากจฺจนฺโต อนฺตรามคฺเค มรีจึ ทิสฺวา ยถายํ คิมฺหสมเย
 อุกฺกจิตฺตา มรีจึ ทูเร จิตานํ รูปคตํ วिय ปณฺณายติ สนฺติกํ อากจฺจนฺตานํ เหนว ปณฺณายติ
 อยํ อตฺตภาโวปิ อฺปปาทวยตฺเถน เอรูโปติ มรีจิกมฺมฏฺจานํ ภาเวนฺโต อากนฺตฺวา
 มคฺคกิลนฺโต อจิรวติยํ นหายิตฺวา เอกสฺมี จณฺทโสตตีเร ฉายาย นิสินฺโน อุกทเวคา-
 ภิกฺขาเตน อุกฺกจิตฺวา มหนฺเต เผณปิณฺฑเฑ ภิชฺชมานเณ ทิสฺวา อยํ อตฺตภาโวปิ อฺปปชฺ-
 ชิตฺวา ภิชฺชนตฺเถน เอรูโปเยวาติ อารมฺมณํ อคฺคเหสิ ฯ สตุถา คนฺธกุญฺธิยํ จิตฺ
 ว ตํ เถรํ ทิสฺวา เอมเว ภิกฺขุ เอรูโปวายํ อตฺตภาโว เผณปิณฺฑเฑ วिय มรีจึ วिय
 อฺปปชฺชนภิชฺชนสฺภาโวเอวาติ อาห ฯ (ธมฺมปทฏฺจกถาย ตติโย ภาโค/หน้า ๓ - ๔)